
Ministerstwo Gospodarki

DEPARTAMENT ANALIZ I PROGNOZ

Warszawa, 30 listopada 2011 r.

Misją Ministerstwa Gospodarki jest stworzenie najlepszych w Europie warunków prowadzenia działalności gospodarczej

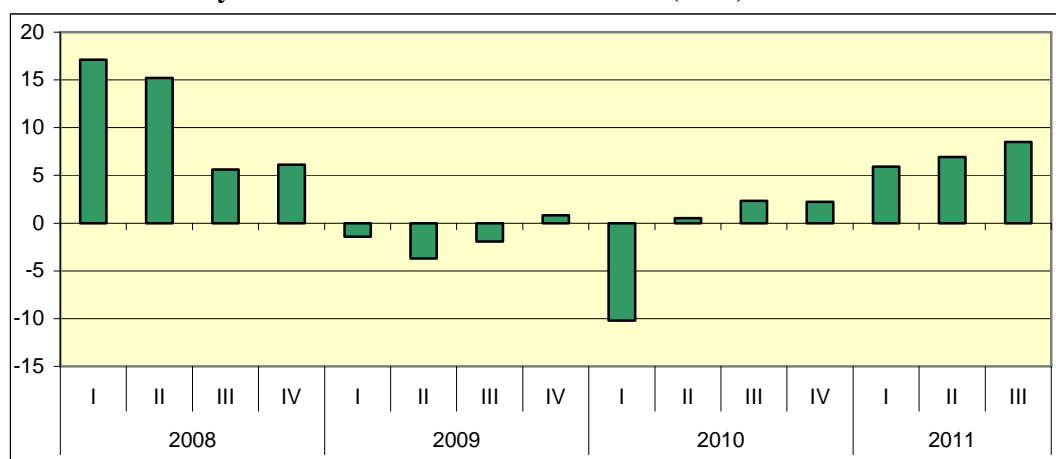
Informacja na temat nakładów inwestycyjnych w okresie I-IX 2011 roku

1. Nakłady brutto na środki trwałe

W drugim półroczu 2008 roku doszło do wyhamowania dynamiki nakładów brutto na środki trwałe. W kolejnych kwartałach 2009 roku notowano bezwzględne spadki nakładów (z wyjątkiem IV kwartału). Po głębokim spadku (ok. 10%) w I kwartale 2010 roku, poczynając od II kwartału 2010 następuje powolny wzrost nakładów, który zdecydowanie przyspieszył w roku 2011 (od 5,9% w I kwartale do 8,5% w III kwartale).

W okresie trzech kwartałów 2011 roku nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 7,3% wobec spadku o 1,6% przed rokiem oraz spadku o 2,5% w 2009 roku. Realna wielkość nakładów poniesionych w bieżącym roku jest wyższa o 2,9% od zrealizowanych w okresie trzech kwartałów 2008 roku.

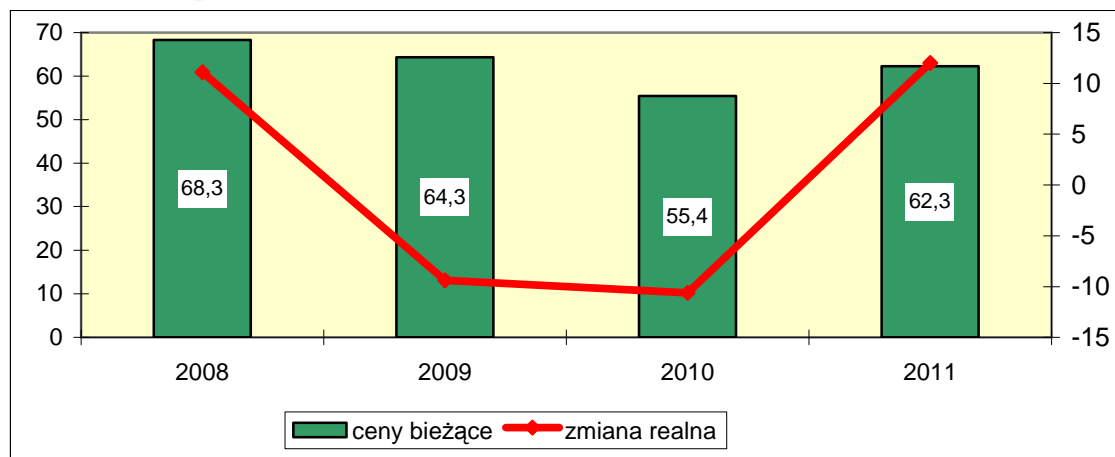
Kwartałne zmiany nakładów brutto na środki trwałe (w %)

2. Nakłady inwestycyjne podmiotów gospodarczych¹

Poczynając od II półrocza roku 2008 nastąpiło znaczące spowolnienie, a następnie ograniczenie działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw. W okresie I-IX lat 2009 i 2010 nakłady podmiotów gospodarczych w cenach stałych zmniejszyły się po ok. 10%. Widoczna poprawa nastąpiła dopiero w 2011 roku, kiedy to odnotowano wzrost nakładów o 12,0%, a tempo wzrostu nakładów wzrastało z kwartału na kwartał (2,6% w I kwartale i 9,0% w półroczu). W porównaniu z okresem I-IX 2008 roku nakłady były jednak niższe o 9,3%.

Nakłady inwestycyjne w okresie I-IX lat 2008-2011 (lewa oś - mld zł, ceny bieżące) oraz ich zmiany realne (prawa oś - %)

Poniesione w okresie trzech kwartałów 2011 roku nakłady inwestycyjne wyniosły 62,3 mld zł i w cenach bieżących wzrosły o 12,4%². W strukturze technicznej nakładów dominowały nakłady na maszyny i urządzenia z udziałem 47,6% (46,7% przed rokiem) oraz na budynki i budowlę 37,9% (40,8% przed rokiem). Nakłady na środki transportu stanowiły 13,0% wobec 11,2% przed rokiem.

Wzrost nakładów nastąpił w obu sektorach własnościowych oraz we wszystkich grupach wielkości przedsiębiorstw. W sektorze prywatnym inwestycje wzrosły o 15,9%, a w publicznym o 4,9%. Udział sektora prywatnego w nakładach stanowił 70,0%. W podmiotach o liczbie pracujących 50-249 osób inwestycje wzrosły o 10,8% (udział w nakładach 23,7%), w podmiotach o liczbie pracujących 250-1000 osób o 12,7% (udział 28,8%), a w podmiotach największych (pow. 1000 osób) o 13,0% (udział 47,5%).

Nakłady zwiększyły się w pięciu spośród siedmiu analizowanych sekcji gospodarki (przed rokiem inwestycje wzrosły w dwóch sekcjach). Najwyższy wzrost odnotowano w transporcie i gospodarce magazynowej o prawie 47% (przed rokiem spadek o ok. 2%), w górnictwie i wydobywaniu o ok. 37% (przed rokiem spadek o ok. 23%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o prawie 25% (przed rokiem także wzrost o około 14%). Spadek inwestycji nastąpił w dostawach wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami o 40% (w ubiegłym roku wzrost o ponad 10%) oraz w handlu i naprawach o prawie 3% (przed rokiem spadek o ponad 20%).

¹ Dotyczy podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

² W dalszej części opracowania wskaźniki struktury i dynamiki liczone są z cen bieżących.

Spośród 22 badanych działów przemysłu przetwórczego wzrost inwestycji odnotowano w szesnastu, a spadek w sześciu działach (przed rokiem nakłady wzrosły w pięciu a spadły w siedemnastu działach). W największym stopniu, o ponad 65%, inwestycje wzrosły w produkcji pojazdów samochodowych oraz wyrobów tytoniowych. Prawie 40-procentowy wzrost odnotowano w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych oraz w produkcji metali. Najgłębszy spadek nastąpił w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o ponad 50%).

Nakłady inwestycyjne w sekcjach oraz ich dynamika i struktura w okresie I-IX 2010 i 2011 roku

	Nakłady (mln zł)		Dynamika (%)		Struktura (%)	
	2010	2011	2010/2009	2011/2010	2010	2011
Ogółem	55 423	62 273	86,8	112,4	100,0	100,0
B	2 757	3 767	77,1	136,6	5,0	6,0
C	18 386	20 289	74,1	110,4	33,2	32,6
D	8 459	10 518	114,4	124,3	15,3	16,9
E	4 402	2 644	111,1	60,1	7,9	4,2
F	1 807	2 109	86,2	116,7	3,3	3,4
G	6 007	5 837	78,9	97,2	10,8	9,4
H	4 491	6 588	98,3	146,7	8,1	10,6

B - górnictwo i wydobywanie,

C - przetwórstwo przemysłowe,

D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę,

E - dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja,

F - budownictwo,

G - handel i naprawy,

H - transport i gospodarka magazynowa.

3. Inwestycje rozpoczęte

W okresie I-IX 2011 roku rozpoczęto ponad 118 tys. nowych zadań inwestycyjnych, o 7,1% więcej niż przed rokiem. Wartość kosztorysowa tych zadań zamknęła się kwotą 38,2 mld zł, wyższą o 2,9%. Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 45,4% wartości kosztorysowej (przed rokiem 29,0%).

Spośród siedmiu badanych sekcji wzrost wartości kosztorysowej odnotowano w czterech: transporcie i gospodarce magazynowej (prawie 2-krotny), przemyśle przetwórczym (o ponad 40%), w górnictwie i wydobywaniu (o prawie 30%) oraz w handlu i naprawach (o ponad 20%). W pozostałych trzech sekcjach wystąpiły duże spadki: w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w budownictwie o ponad 40%, a w dostawach wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami o prawie 25%.

4. Potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji

Tempo wzrostu nadwyżki inwestycyjnej³ było w okresie I-IX 2011 roku wolniejsze od tempa wzrostu nakładów, co skutkowało nieznacznym zmniejszeniem potencjalnych możliwości samofinansowania inwestycji. Relacja nadwyżki inwestycyjnej do poniesionych nakładów spadła z 2,34 do 2,30. Nadwyżką inwestycyjną można by sfinansować w analizowanym okresie 2011 roku 2,3-krotnie wyższe nakłady od poniesionych faktycznie.

Niezależnie od zaprezentowanego wyżej rachunku, w dyspozycji przedsiębiorców pozostają znaczne i sukcesywnie wzrastające środki finansowe (inwestycje krótkoterminowe). Na 30 września 2011 roku środki te przekraczały 177 mld zł i były o prawie 9% wyższe niż rok wcześniej. Środki te umożliwiłyby sfinansowanie w analizowanym okresie roku prawie trzykrotnie wyższych nakładów od faktycznie zrealizowanych.

Potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji nadwyżką inwestycyjną lub środkami finansowymi będącymi w dyspozycji przedsiębiorców

L. p.	Treść	I-IX 2010	I-IX 2011	Dynamika (4 : 3)
		w mln zł	w mln zł	w %
1	2	3	4	5
1	Wynik netto (3-2)	67 534	77 392	114,6
2	Strata netto	11 892	13 101	110,2
3	Zysk netto	79 426	90 493	113,9
4	Amortyzacja	50 400	53 000	105,2
5	Nadwyżka inwestycyjna (3 + 4)	129 826	143 493	110,5
6	Nakłady inwestycyjne	55 423	62 273	112,4
7	Relacja (5 : 6)	2,34	2,30	x
8	Inwestycje krótkoterminowe	163 578	177 824	108,7
9	Relacja (8 : 6))	2,95	2,86	x

*

**

W porównaniu z okresem I-IX 2010 roku nastąpiło istotne przyspieszenie dynamiki nakładów brutto na środki trwałe oraz w szczególności nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw. Relatywnie wysoka dynamika wynikała jednak ze stosunkowo niskiej bazy odniesienia. Nakłady brutto na środki trwałe poniesione w okresie trzech kwartałów 2011 roku były nieznacznie wyższe (o ponad 2%) od zrealizowanych w analogicznym okresie 2008 roku, natomiast nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw były niższe o ponad 9%.

Przedsiębiorcy mają duże możliwości samofinansowania inwestycji, a problemem pozostaje zwiększenie ich skłonności do inwestowania. Czynnikiem skłaniającym przedsiębiorców do ostrożności w podejmowaniu inwestycji jest niepewność związana z oceną przyszłej sytuacji przedsiębiorstwa. Oceny dotyczące kształtowania się koniunktury gospodarczej w najbliższych kwartałach są niejednoznaczne, a zestaw ryzyk dla perspektyw rozwoju gospodarki światowej wciąż znaczący.

³ Nadwyżka inwestycyjna jest sumą zysku netto i amortyzacji